

План управління азбестовмісними матеріалами

(Asbestos Management Plan, AMP)

для будівлі гуртожитку Львівського міжрегіонального вищого професійного училища залізничного транспорту

Об'єкт: будівля гуртожитку
Львівське міжрегіональне вище професійне училище залізничного транспорту
Адреса: Львівська область, м. Львів, вул. Іванни Блажкевич, 10А
Проект: 34-46-11 «Львівське міжрегіональне вище професійне училище залізничного транспорту, м. Львів, Львівська область обл. /VETinEP II»

management4health AG

Дата підготовки:

02 червня 2026

Розробник:

Олена Дрозд

Об'єкт	Львівське міжрегіональне вище професійне училище залізничного транспорту (гуртожиток)
Адреса	Львівська область, м. Львів, вул. Іванни Блажкевич, 10А
Проект	34-46-11 «Львівське міжрегіональне вище професійне училище залізничного транспорту, м. Львів, Львівська область обл. /VETinEP II»
Підстава	Звіт щодо обстеження будівлі гуртожитку на наявність матеріалів, що містять азбест; проєктні рішення щодо ремонту приміщень гуртожитку
Виявлений АВМ	Сміттєпровід, який за результатами візуального огляду приймається як виконаний з азбестоцементних матеріалів Азбестоцементна труба в підвалі
Ключове рішення	Демонтаж сміттєпроводу в межах запланованих робіт не передбачається; передбачається управління матеріалом на місці та конструктивне відокремлення без пошкодження АВМ Ремонтні роботи в підвалі не передбачаються
Статус документа	Проект. Підлягає уточненню та деталізації Підрядником після затвердження технології робіт, робочих креслень і плану організації будівництва
Версія	v.1.0 - проєкт для подальшого уточнення Підрядником
Призначення	Встановити принципи, ролі, обмеження і процедури управління азбестоцементними матеріалами в межах запланованих робіт
Коли переглядати документ	Перед початком робіт; після затвердження робочої документації; після обстеження Підрядником; після будь-якого випадкового пошкодження/виявлення нових підозрілих матеріалів; у разі зміни обсягу робіт
Відомості, що підлягають уточненню Підрядником	Детальна схема розташування АВМ на поверххах; фактичний стан доступних ділянок; спосіб конструктивного відокремлення; вузли кріплення; перелік працівників і відповідальних осіб; графік робіт; потреба у додаткових заходах контролю пилу; порядок аварійного реагування на конкретному майданчику

Примітка.

Якщо на будь-якому етапі виникне потреба у демонтажі, різанні, свердлінні або іншому механічному втручанні у сміттєпровід, Підрядник має розробити окремий план виконання робіт з демонтажу АВМ та погодити його до початку таких робіт

ЗМІСТ

Зміст	3
1 Вступ і цілі Плану	2
2 Підстава, вихідні дані та межі застосування	2
3 Відомості про об'єкт і заплановані роботи	3
4 Ідентифіковані АВМ	3
5 Методологія управління АВМ	5
6 Розподіл ролей і відповідальності	5
6.1 Агенція з впровадження проєкту (АВП).....	6
6.2 Балансоутримувач, адміністрація закладу.....	6
6.3 Проєктувальник.....	7
6.4 Підрядник	7
6.5 Відповідальна особа Підрядника з охорони праці, екологічного та соціального управління.....	8
6.6 Технічний нагляд	9
6.7 Компетентний фахівець з АВМ / спеціаліст з контролю небезпечних матеріалів	9
6.8 Працівники та субпідрядники.....	10
6.9 Транспортна організація та об'єкт приймання відходів	10
6.10 Схема повідомлення у разі виявлення або пошкодження АВМ.....	11
7 Результати обстеження	11
8 Рішення щодо управління АВМ	12
8.1 Рішення щодо азбестоцементного сміттєпроводу	12
8.2 Рішення щодо азбестоцементної труби	12
9 Технічні вимоги до конструктивного відокремлення сміттєпроводу	13
9.1 Принципова конструкція.....	13
9.2 Послідовність робіт з улаштування захисної конструкції	14
9.3 Маркування та збереження інформації.....	14
10 Технічні вимоги до поводження з азбестоцементною трубою	15
10.1 Залишення на місці	15
10.2 Демонтаж	16
11 Вимоги до організації робіт у зоні АВМ	17
12 Порядок дій у разі випадкового виявлення або пошкодження АВМ	18
13 Навчання, інформування та комунікація	18
14 Умови, за яких потрібен окремий План робіт з демонтажу АВМ	19
15 Нормативні документи та практичні настанови	19

1 Вступ і цілі Плану

Цей План управління азбестовмісними матеріалами (далі – План) підготовлено для будівлі гуртожитку Львівського міжрегіонального вищого професійного училища залізничного транспорту в межах проєкту VETinEP II. План визначає організаційні, технічні та процедурні заходи щодо управління виявленими АВМ.

Основна мета Плану – забезпечити безпечне управління виявленими азбестовмісними матеріалами під час підготовки та виконання ремонтних робіт, недопущення впливу азбестових волокон на працівників, користувачів будівлі та інших осіб, а також запобігання неконтрольованому пошкодженню АВМ. Для досягнення цієї мети План визначає порядок документування місця розташування АВМ, інформування залучених сторін, конструктивного відокремлення матеріалів, що не будуть демонтовані, від ремонтуваних приміщень, контролю за недопущенням механічного пошкодження матеріалу та дій у разі виявлення або випадкового пошкодження АВМ.

Якщо проєктні рішення зміняться і виникне потреба у демонтажі, різанні, свердлінні, ламанні, шліфуванні або іншому механічному втручанні у АВМ, має бути підготовлений окремий план виконання робіт з АВМ, погоджений відповідальними сторонами до початку робіт.

Вимоги, викладені у Плані управління АВМ мають бути уточнені після проведення аналізу зразків, але до початку мобілізаційних дій підрядника з обов'язковим внесенням відповідних вимог до ПЕСМ Підрядника та уточненого Плану управління АВМ та Плану з демонтажу АВМ, що має бути розроблений підрядником.

2 ПІДСТАВА, ВИХІДНІ ДАНІ ТА МЕЖІ ЗАСТОСУВАННЯ

План розроблено з урахуванням результатів звіту щодо обстеження будівлі гуртожитку на наявність матеріалів, що містять азбест, процедур управління АВМ, прийнятих УФСІ, а також належної міжнародної практики у сфері управління азбестовмісними матеріалами. Зокрема, враховано принципи мінімізації вивільнення азбестових волокон, обмеження доступу до зон потенційного ризику, залучення компетентного персоналу, використання відповідних засобів індивідуального захисту, документування рішень та належного поводження з відходами у разі їх утворення під час робіт з АВМ. Для цього об'єкта зазначені принципи адаптовано до сценарію управління АВМ на місці без демонтажу.

План застосовується до всіх робіт у будівлі гуртожитку, які можуть проводитися в безпосередній близькості до АВМ або можуть створити ризик їх випадкового пошкодження. До таких робіт належать ремонт внутрішніх приміщень, санітарно-технічних вузлів, прокладання або заміна інженерних мереж, улаштування облицювальних конструкцій, монтажні роботи, свердління, кріплення, прокладання кабелів або труб у суміжних конструкціях.

***Примітка.** Підрядник має перевірити фактичний обсяг робіт, зони доступу до АВМ, поверхи, на яких роботи виконуються, наявність діючих або закритих ревізійних/завантажувальних люків, а також технічну можливість улаштування захисної облицювальної конструкції без контакту та без кріплення до азбестоцементного матеріалу.*

3 ВІДОМОСТІ ПРО ОБ'ЄКТ І ЗАПЛАНОВАНІ РОБОТИ

Об'єктом є будівля гуртожитку вівського міжрегіонального вищого професійного училища залізничного транспорту, розташована за адресою: Львівська область, м. Львів, вул. Іванни Блажкевич, 10А. Рік прийняття будівлі в експлуатацію - 1983. На даний час будівля експлуатується. За наданою інформацією, реконструкція будівлі з моменту введення в експлуатацію не проводилася. Будівля має дев'ять поверхів, технічний поверх і підвал. Загальна площа будівлі відповідно до технічного паспорта БТІ становить 6399,4 м². Орієнтовна площа приміщень, що підлягають внутрішньому ремонту, становить 676,2 м².

За чергою І попередньо передбачаються такі види робіт:

- ремонт зовнішніх конструкцій існуючої будівлі за потреби;
- влаштування навісів над вхідними групами та приямками за потреби;
- утеплення огорожувальних конструкцій будівлі, зокрема зовнішніх стін і технічного поверху;
- утеплення цоколя будівлі з влаштуванням вимощення з бетонних фігурних елементів мощення;
- заміна вікон і зовнішніх дверей на енергозберігаючі, влаштування внутрішніх укосів;
- заміна пласкої покрівлі будівлі та водовідведення з покрівлі.

За чергою II попередньо передбачаються такі види робіт:

- ремонт внутрішніх приміщень на четвертому поверсі із заміною внутрішніх інженерних мереж у межах поверху;
- ремонт внутрішніх приміщень у вестибюлі на першому поверсі, включаючи облаштування санітарного вузла, доступного для осіб з обмеженими можливостями, відповідно до чинних будівельних норм;
- часткова заміна сантехнічних приладів у душових та туалетах.

4 ІДЕНТИФІКОВАНІ АВМ

За результатами візуального обстеження в будівлі гуртожитку виявлено сміттєпровід, який за візуальними ознаками та характером матеріалу ідентифіковано як виконаний з азбестоцементних матеріалів. Лабораторне підтвердження складу не проводилося (таблиця 1). Також у підвальному приміщенні виявлено азбестоцементну трубу.

Азбестоцемент належить до зв'язаних азбестовмісних матеріалів, у яких волокна утримуються в цементній матриці. За умови збереження цілісності матеріалу і відсутності

механічного впливу потенціал вивільнення волокон є нижчим порівняно зі слабкозв'язаними або незв'язаними АВМ. Основний ризик виникає у разі пошкодження, демонтажу, різання, свердління, ламання, шліфування або іншого порушення матеріалу

У зв'язку із тим, що приміщення підвалу гуртожитку використовується як укриття необхідно здійснити заходи для зменшення контакту із АВМ:

1. За технічної можливості - змінити схему руху в підвалі так, щоб маршрут не проходив в місці, де розташовані азбестоцементні труби. Використати тимчасові огороження, візуальну розмітку підлоги, стрілки напрямку руху, попереджувальні написи або переставлення предметів так, щоб природний маршрут проходження оминав ділянку з АВМ
2. Якщо це технічно неможливо - створити захисне покриття над трубами, але лише за умови, що воно не передає навантаження безпосередньо на азбестоцементні труби (жорсткий настил або «місток» із фанери, дошки, металевих листів або іншого міцного матеріалу, який спирається на підлогу з обох боків і перекриває труби зверху без притискання до самого азбестоцементного матеріалу). Покриття має бути стійким, не ковзати, не хитатися, не мати гострих країв і не створювати додаткової небезпеки спотикання. Кріплення до самої труби не допускається.
3. Не слід розміщувати на трубах або поруч із ними лавки, стільці, ящики, запаси води, інвентар, будівельні матеріали або інші предмети, які можуть створювати навантаження, удари або тертя. Місця для сидіння, проходи та маршрути евакуації бажано організувати так, щоб труби не були частиною активної зони руху.
4. Працівники закладу мають бути поінформовані про наявність азбестоцементних труб та прості правила безпечного поводження: не наступати, не переміщувати, не бити, не свердлити, не зачищати, не фарбувати пошкоджені ділянки, не накривати матеріалами, які можуть тертися об поверхню або утримувати пил, не виконувати самостійне прибирання уламків або пилу у разі пошкодження. Інформацію доцільно довести до чергових, відповідальних за укриття, господарського персоналу та осіб, які можуть мати доступ до підвалу. Інформація має бути доведена на громадських консультаціях, через безпосереднє спілкування та пояснення на об'єкті, а також шляхом розміщення оголошень при вході у приміщення та у приміщенні.

Таблиця 1 – Інформація про виявлені азбестовмісні матеріали

ID	Матеріал / елемент	Місце розташування	Статус	Стан	Заплановані дії	
АСМ-01	Сміттєпровід, ідентифікований як азбестоцементний виріб	Будівля гуртожитку; вертикальна шахта сміттєпроводу по всім поверхах, технічному поверху, з виходом на дах	Приймається як АВМ / без лабораторного підтвердження, за результатами візуального обстеження	зв'язаний АВМ	Демонтаж не передбачається; управління на місці; конструктивне відокремлення / захисна зашивка без пошкодження АВМ Повідомлення балансоутримувачів будівлі	

АСМ-02	Азбестоцементна труба	Будівля ґрунтового підвальне приміщення	Приймається як АВМ / без лабораторного підтвердження, за результатами візуального обстеження	зв'язаний АВМ	Демонтаж не передбачається; управління на місці; конструктивне відокремлення / захисна зашивка без пошкодження АВМ Повідомлення балансоутримувачів будівлі	
--------	-----------------------	---	--	---------------	---	---

5 МЕТОДОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ АВМ

Методологія управління АВМ для цього об'єкта базується на таких принципах:

- принцип обережності: матеріал, який за візуальними ознаками ідентифікований як азбестоцементний, управляється як АВМ без очікування лабораторного підтвердження, якщо лабораторний аналіз не є необхідним для прийняття безпечного управлінського рішення;
- пріоритет недоторканності: збереження матеріалу у цілісному стані має перевагу над демонтажем, якщо матеріал не заважає виконанню робіт і не створює неконтрольованого ризику;
- мінімізація втручання: будь-які роботи плануються так, щоб уникнути свердління, різання, шліфування, ударного впливу, демонтажу або іншого пошкодження АВМ;
- конструктивне відокремлення замість демонтажу: АВМ закривається захисною облицювальною конструкцією, яка не порушує АВМ та не кріпиться до нього;
- інформування та контроль доступу: усі працівники, які можуть працювати в зоні розміщення АВМ, мають бути поінформовані про його наявність і обмеження;
- документування: місце розташування сміттєпроводу має бути відображене у реєстрі АВМ, виконавчих схемах та маркуванні на об'єкті;
- готовність до випадкового виявлення або пошкодження: Підрядник має мати процедуру негайного припинення робіт, обмеження доступу та повідомлення відповідальних осіб.

Оцінка ризику проводиться за поєднанням двох складових: ризику матеріалу та ризику завдання. Ризик матеріалу для азбестоцементного матеріалу за умови цілісності оцінюється як обмежений, оскільки матеріал є зв'язаним. Ризик завдання підвищується, якщо роботи виконуються в безпосередній близькості до АВМ, передбачають монтажні кріплення, перенесення інженерних мереж, ударний вплив або можливість випадкового пошкодження.

6 РОЗПОДІЛ РОЛЕЙ І ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Ефективне управління азбестовмісними матеріалами на об'єкті потребує чіткого розподілу відповідальності між замовником, представниками проєкту, підрядником, осо-

бами, відповідальними за охорону праці та екологічну безпеку, а також компетентними фахівцями, які можуть бути залучені у разі виявлення, пошкодження або необхідності виконання робіт з АВМ.

6.1 Агенція з впровадження проєкту (АВП)

Агенція з впровадження проєкту (Український фонд соціальних інвестицій, Друге регіональне представництво) забезпечує загальну координацію виконання Плану управління АВМ і прийняття управлінських рішень щодо подальшого поводження з виявленим азбестовмісним матеріалом.

Відповідальність:

- забезпечення передачі цього Плану підряднику, проєктувальнику, технічному нагляду та іншим залученим сторонам до початку робіт;
- забезпечення врахування наявності азбестоцементних матеріалів у проєктній, технічній та будівельній документації;
- прийняття рішення щодо сценарію управління АВМ, зокрема залишення на місці без демонтажу, або неруйнівного демонтажу;
- погодження технічного рішення щодо конструктивного відокремлення АВМ від ремонтів приміщень;
- забезпечення того, щоб роботи поблизу АВМ не розпочиналися до визначення безпечного порядку їх виконання;
- організація залучення компетентного фахівця з АВМ у разі виникнення спірних питань, виявлення додаткових підозрілих матеріалів або випадкового неконтрольованого пошкодження наявних АВМ;
- контроль наявності у фінальній документації інформації про місце розташування закритих АВМ та відповідного маркування.

6.2 Балансоутримувач, адміністрація закладу

Балансоутримувач або адміністрація закладу забезпечує організаційну підтримку виконання Плану на території об'єкта, доступ до приміщень, інформування персоналу закладу та збереження інформації про АВМ після завершення ремонтних робіт.

До відповідальності балансоутримувача / адміністрації закладу належать:

- надання доступу до приміщень, у яких розташовані АВМ;
- інформування відповідальних працівників закладу про наявність азбестоцементних матеріалів та заборону їх самовільного пошкодження або демонтажу;
- недопущення виконання будь-яких робіт працівниками закладу або сторонніми особами, які можуть призвести до пошкодження АВМ;
- забезпечення збереження інформації про місце розташування АВМ у технічній документації будівлі після завершення проєкту;

- забезпечення того, щоб у майбутньому під час експлуатаційних, ремонтних або демонтажних робіт інформація про приховані АВМ (у випадку залишення їх на місці) була передана відповідним виконавцям.

6.3 Проєктувальник

Проєктувальник або інша відповідальна організація, яка розробляє технічне рішення щодо ремонтних робіт, має врахувати наявність АВМ під час підготовки проєктних рішень, робочих креслень, специфікацій і послідовності виконання робіт.

До відповідальності проєктувальника належать:

- відображення місця розташування АВМ у відповідних кресленнях або схемах;
- розроблення технічного рішення щодо конструктивного відокремлення азбестоцементних виробів без демонтажу;
- передбачення незалежної захисної облицювальної конструкції, яка не потребує свердління, різання, кріплення або іншого механічного втручання у азбестоцементний матеріал;
- визначення місць кріплення каркаса захисної конструкції до суміжних будівельних конструкцій, а не до АВМ, якщо таке кріплення може пошкодити сміттєпровід;
- передбачення технологічної послідовності робіт, яка унеможливорює випадкове пошкодження АВМ;
- визначення потреби у ревізійному доступі або іншому способі контролю стану прихованого АВМ, якщо це технічно доцільно;
- передбачення маркування або іншої ідентифікації місця закритого АВМ у фінальній документації.

Технічне рішення щодо конструктивного відокремлення АВМ має бути уточнене на наступних етапах проєктування та виконання робіт з урахуванням фактичних розмірів, стану, доступності АВМ та конфігурації ремонтованих приміщень.

6.4 Підрядник

Підрядник несе безпосередню відповідальність за безпечну організацію робіт на майданчику, виконання вимог цього Плану, інформування працівників і субпідрядників, а також недопущення пошкодження АВМ.

До початку робіт Підрядник має:

- ознайомитися з цим Планом, звітом з обстеження та наявною фотофіксацією;
- перевірити фактичне місце розташування АВМ у зонах майбутніх робіт;
- уточнити, які саме роботи виконуватимуться поруч з АВМ;
- визначити працівників і субпідрядників, які можуть працювати у відповідній зоні;

- провести цільовий інструктаж працівників щодо наявності АВМ, заборонених дій і порядку повідомлення у разі виявлення або пошкодження підозрілих матеріалів;
- підготувати метод виконання робіт поблизу АВМ, включаючи заходи з недопущення його пошкодження;
- погодити з АВП технічне рішення щодо конструктивного відокремлення АВМ.

Під час виконання робіт Підрядник зобов'язаний:

- не допускати свердління, різання, ламання, шліфування, демонтажу або іншого механічного порушення АВМ;
- не використовувати АВМ як основу для кріплення каркаса, облицювання, інженерних мереж або інших елементів;
- забезпечити, щоб захисна конструкція навколо АВМ влаштовувалася без контакту, який може призвести до пошкодження азбестоцементного матеріалу;
- підтримувати порядок у зоні виконання робіт і не допускати накопичення будівельних відходів, або матеріалів, які можуть пошкодити АВМ;
- негайно припинити роботи у разі виявлення пошкодження, тріщини, пилу, уламків або інших ознак порушення цілісності АВМ;
- повідомити відповідальних осіб згідно з цим Планом;
- документувати всі інциденти, пов'язані з підозрілими матеріалами або АВМ.

Підрядник має уточнити та надати АВП до початку робіт таку інформацію:

- ПІБ відповідального керівника робіт на об'єкті _____
- ПІБ відповідальної особи з охорони праці: _____;
- перелік субпідрядників, які працюватимуть у зоні розташування АВМ: _____;
- метод виконання робіт: _____;
- спосіб конструктивного відокремлення/ демонтажу АВМ: _____.

6.5 Відповідальна особа Підрядника з охорони праці, екологічного та соціального управління

Відповідальна особа Підрядника з охорони праці, екологічного та соціального управління забезпечує практичний контроль за виконанням вимог цього Плану на рівні будівельного майданчика.

ПІБ: _____

Посада _____

Контактні дані: _____

До її відповідальності належать:

- проведення або організація інструктажу працівників щодо ризиків, пов'язаних з АВМ;
- перевірка, що працівники розуміють заборону на механічне АВМ;
- контроль наявності попереджувальних написів, маркування або іншої ідентифікації зони АВМ;
- контроль виконання робіт відповідно до погодженого методу;
- фіксація відхилень або потенційно небезпечних ситуацій;
- організація первинних дій у разі випадкового пошкодження АВМ: припинення робіт, обмеження доступу, повідомлення відповідальних осіб, документування інциденту;
- зберігання записів про інструктажі, огляди, повідомлення та інциденти.

6.6 Технічний нагляд

Технічний нагляд забезпечує контроль відповідності фактичного виконання робіт затвердженим технічним рішенням, проєктній документації та вимогам цього Плану.

Організація: _____

ПІБ відповідальної особи: _____

Посада: _____

Контактні дані: _____

До відповідальності технічного нагляду робіт належать:

- перевірка того, що технічне рішення щодо конструктивного відокремлення АВМ не передбачає його пошкодження;
- контроль за тим, щоб фактичні роботи відповідали погодженому рішення;
- недопущення несанкціонованих змін у методі виконання робіт поблизу АВМ;
- участь у прийманні виконаної захисної облицювальної конструкції;
- перевірка наявності маркування або документального відображення місця розташування закритого АВМ;
- участь у розгляді інцидентів, пов'язаних з АВМ або підозрілими матеріалами.

6.7 Компетентний фахівець з АВМ / спеціаліст з контролю небезпечних матеріалів

Компетентний фахівець з АВМ або спеціаліст з контролю небезпечних матеріалів залучається у разі необхідності додаткової оцінки стану АВМ, погодження спеціальних заходів, випадкового пошкодження сміттєпроводу або виявлення нових підозрілих матеріалів.

До функцій компетентного фахівця можуть належати:

- огляд стану АВМ до початку робіт поблизу нього;

- надання рекомендацій щодо безпечного конструктивного відокремлення АВМ;
- оцінка доцільності додаткових заходів, якщо матеріал має пошкодження або знаходиться у складній зоні доступу;
- участь у розгляді технічного рішення щодо зашивки або іншого конструктивного відокремлення;
- консультації у разі випадкового пошкодження АВМ;
- визначення потреби у відборі зразків, очищенні, спеціальному прибиранні або залученні спеціалізованого підрядника;
- підготовка висновку або рекомендацій щодо подальших дій.

Для цього об'єкта постійна присутність спеціаліста з контролю небезпечних матеріалів може не вимагатися, якщо роботи обмежуються конструктивним відокремленням АВМ без його пошкодження. Водночас його залучення є необхідним або рекомендованим у разі пошкодження АВМ, зміни сценарію робіт, потреби у демонтажі або виявлення додаткових підозрілих матеріалів.

6.8 Працівники та субпідрядники

Усі працівники та субпідрядники, які виконують роботи у будівлі гуртожитку, мають бути поінформовані про наявність АВМ та обмеження щодо робіт.

До їхніх обов'язків належать:

- виконувати роботи лише відповідно до отриманого інструктажу;
- не пошкоджувати, не демонтувати, не свердлити, не різати, не ламати, не шліфувати і не переміщувати АВМ, якщо це окремо не передбачено;
- не виконувати самовільні роботи у зоні розташування АВМ;
- негайно повідомляти керівника робіт у разі виявлення підозрілих матеріалів, пилу, уламків, тріщин або пошкоджень азбестоцементних матеріалів;
- не прибирати самостійно уламки або пил, які можуть бути пов'язані з АВМ;
- дотримуватися вимог щодо обмеження доступу і маркування робочих зон.

6.9 Транспортна організація та об'єкт приймання відходів

Відходи, які містять або можуть містити азбест, мають передаватися лише суб'єктам, які мають належні правові підстави для перевезення, оброблення або захоронення відповідних небезпечних відходів.

Транспортування:

Назва транспортної організації: _____

Контактна інформація: _____

Інформація про наявність ліцензії: _____

Захоронення:

Назва об'єкта захоронення: _____

Контактна інформація: _____

Інформація про наявність ліцензії: _____

6.10 Схема повідомлення у разі виявлення або пошкодження АВМ

У разі виявлення додаткового підозрілого матеріалу або випадкового пошкодження сміттєпроводу працівник або субпідрядник, який це виявив, має негайно припинити роботи у відповідній зоні та повідомити безпосереднього керівника робіт.

Подальша схема повідомлення має бути такою:

1. Працівник / субпідрядник повідомляє керівника робіт Підрядника.
ПІБ / контакт: _____
2. Керівник робіт Підрядника повідомляє відповідальну особу з охорони праці, екологічного та соціального управління.
ПІБ / контакт: _____
3. Підрядник повідомляє представника АВП.
ПІБ / контакт: _____
4. За потреби Замовник або Підрядник залучає компетентного фахівця з АВМ / спеціаліста з контролю небезпечних матеріалів.
ПІБ / контакт: _____
5. До прийняття рішення компетентною особою роботи у відповідній зоні не відновлюються.

Усі повідомлення, рішення та подальші дії мають бути задокументовані. Запис щонайменше має включати дату і час події, місце, короткий опис ситуації, фотофіксацію, осіб, яких повідомлено, та рішення щодо подальших дій.

7 РЕЗУЛЬТАТИ ОБСТЕЖЕННЯ

За результатами візуального обстеження доступних ділянок будівлі гуртожитку, у яких передбачається виконання ремонтних робіт, виявлено сміттєпровід, виконаний з азбестоцементних матеріалів, а також азбестоцементну трубу.

Лабораторне підтвердження складу матеріалу не проводилося. Водночас, з огляду на типові застосування азбестоцементних виробів для таких елементів будівель, у межах цього звіту дані вироби приймаються як азбестовмісний матеріал для цілей управління ризиками під час подальших ремонтних робіт.

Інших матеріалів, які мають очевидні ознаки азбестовмісних матеріалів або потребують відбору зразків для лабораторного підтвердження, у доступних для огляду ділянках будівлі гуртожитку не виявлено.

8 РІШЕННЯ ЩОДО УПРАВЛІННЯ АВМ

8.1 Рішення щодо азбестоцементного сміттєпроводу

В межах запланованих робіт сміттєпровід не підлягає демонтажу. Обраний підхід – управління АВМ на місці з конструктивним відокремленням від ремонтів приміщень, недопущенням механічного впливу, документуванням і маркуванням місця розташування.

Таке рішення є пріоритетним, оскільки демонтаж вертикального сміттєпроводу у межах окремих поверхів може вимагати руйнування або розрізання азбестоцементних елементів, що збільшує ризик утворення пилу та вивільнення волокон. Залишення матеріалу на місці за умови його збереження і відокремлення дозволяє уникнути необґрунтованого пошкодження АВМ.

***Примітка.** Якщо в процесі підготовки робіт буде встановлено, що сміттєпровід має пошкоджені ділянки, відкриті уламки, пил або сліди попереднього руйнування, Підрядник має зупинити роботи в цій зоні та запросити додаткову оцінку компетентною особою. Рішення про локальне очищення, ремонт або інші дії не може прийматися як звичайна будівельна операція.*

8.2 Рішення щодо азбестоцементної труби

В межах запланованих робіт не передбачається проведення внутрішніх ремонтних робіт в підвалі будівлі. Водночас у підвальному приміщенні виявлено азбестоцементну трубу, вмонтовану в підлогу. З огляду на її розташування у відкритому доступі та можливість механічного навантаження під час пересування людей, переміщення матеріалів або доступу працівників до конструктивних елементів будівлі та вузлів внутрішніх інженерних мереж, цей елемент потребує окремого управлінського рішення.

Додатковим фактором є можливе використання підвального приміщення як укриття під час повітряних тривог. У такому випадку підвал може використовуватися не лише персоналом, а й іншими користувачами будівлі.

Тому необхідно мінімізувати ризик пошкодження азбестоцементної труби, утворення пилу та потенційного вивільнення азбестових волокон у повітря приміщення.

Азбестоцементна труба належить до зв'язаних азбестовмісних матеріалів. За умови збереження цілісності матеріалу потенціал вивільнення волокон є обмеженим. Основний ризик виникає у разі механічного пошкодження, стирання, розтріскування, ударного впливу, різання, свердління, демонтажу або іншого порушення цементної матриці. Оскільки труба вмонтована у підлогу і по ній можуть ходити, ризик її поступового пошкодження або випадкового руйнування не може бути повністю виключений.

Для подальшого поводження з даним видом АВМ може бути обране одне з двох рішень:

- 1) управління АВМ на місці шляхом захисту, герметизації/капсулювання та конструктивного перекриття труби з метою недопущення її подальшого механічного пошкодження
- 2) демонтаж труби безпечним способом, якщо це технічно можливо та обґрунтовано з точки зору подальшої експлуатації підвалу.

Остаточне рішення має бути прийняте після уточнення способу її влаштування у підлозі, наявності пошкоджень, глибини закладення, зв'язку з іншими конструкціями або інженерними мережами, а також оцінки можливості безпечного виконання робіт

9 ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ ДО КОНСТРУКТИВНОГО ВІДОКРЕМЛЕННЯ СМІТТЕПРОВОДУ

Конструктивне відокремлення сміттєпроводу має виконуватися як захисна облицювальна конструкція, що ізолює АВМ від ремонтів приміщень і користувачів будівлі, але не пошкоджує азбестоцементний матеріал. Нижче наведено принципові вимоги, які мають бути деталізовані проєктною організацією та Підрядником у робочому рішенні.

9.1 Принципова конструкція

- захисна конструкція має бути самотримальною або закріпленою до суміжних неазбестовмісних будівельних конструкцій – стін, підлоги, стелі, перекриття або інших несучих елементів, визначених проєктом;
- не допускається свердління, дюбелювання, анкерування, шурупівання, різання або будь-яке інше кріплення безпосередньо до азбестоцементного сміттєпроводу;
- між сміттєпроводом і новою облицювальною конструкцією слід передбачити технологічний зазор, достатній для недопущення тертя, вібраційного контакту та передачі механічного навантаження на АВМ; розмір зазору уточнюється проєктною організацією;
- як базове рішення може розглядатися каркас із оцинкованих металевих профілів з обшивкою гіпсокартонними листами; у вологих або санітарно-технічних приміщеннях слід застосовувати вологостійкі матеріали, сумісні з вимогами будівельних норм;
- у разі наявності пожежних, санітарних або експлуатаційних вимог до шахт/коробів тип листів, кількість шарів, клас вогнестійкості та спосіб герметизації мають бути визначені проєктувальником;
- стики листів, примикання до стін, підлоги та стелі мають бути закриті таким чином, щоб запобігти потраплянню будівельного пилу та забезпечити стабільність конструкції;
- якщо потрібен майбутній доступ для огляду, проєктом може бути передбачений оглядовий люк, розташований так, щоб його встановлення і експлуатація не вимагали кріплення до АВМ та не створювали ризику пошкодження сміттєпроводу.

9.2 Послідовність робіт з улаштування захисної конструкції

До початку робіт Підрядник проводить візуальну перевірку доступної частини сміттєпроводу, робить фотофіксацію та позначає межі зони, де не допускається механічне втручання.

Керівник робіт проводить інструктаж працівників щодо наявності АВМ, заборонених дій та процедури реагування у разі пошкодження.

У зоні робіт прибираються зайві предмети; за потреби поверхні, які можуть забруднюватися будівельним пилом, закриваються захисною плівкою. Сухе підмітання пилу в зоні АВМ не допускається.

Каркас захисної конструкції встановлюється з кріпленням до неазбестовмісних конструкцій. Місця кріплень мають бути перевірені до початку свердління, щоб виключити попадання в сміттєпровід або приховані АВМ.

Монтуються листові матеріали облицювання. Роботи виконуються таким чином, щоб не було ударів, тертя, притиску або вібраційного контакту зі сміттєпроводом.

Стики, примикання та технологічні зазори облицювальної конструкції закриваються відповідно до робочого рішення. Нанесення матеріалів безпосередньо на азбестоцементний сміттєпровід не передбачається без окремого погодженого рішення.

Після завершення робіт виконується візуальний огляд, фотофіксація, очищення робочої зони вологими методами або пилососом із відповідною фільтрацією за потреби, та оформлюється запис про завершення робіт без пошкодження АВМ.

Місце розташування закритого сміттєпроводу промарковується та вноситься до виконавчих схем і документації об'єкта.

9.3 Маркування та збереження інформації

Після закриття сміттєпроводу його фактичне розташування має бути промарковане. Маркування може бути виконане у вигляді службового напису або наклейки на облицювальній конструкції, у технічній зоні або на внутрішній стороні оглядового люка, якщо його передбачено. Текст маркування має бути зрозумілим для експлуатаційного персоналу та майбутніх підрядників, наприклад: «Увага: за облицюванням розташований азбестоцементний сміттєпровід. Не свердлити. Не різати. Не демонтувати без погодженого плану робіт з АВМ».

Також необхідною вимогою є відображення місця сміттєпроводу у виконавчій документації та на схемах, доступних адміністрації об'єкта і відповідальним особам за експлуатацію.

10 ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ ДО ПОВОДЖЕННЯ З АЗБЕСТОЦЕМЕНТНОЮ ТРУБОЮ

10.1 Залишення на місці

Цей варіант є доцільним, якщо труба не потребує функціонального демонтажу, не заважає експлуатації підвалу після виконання захисних заходів, а її видалення може створити більший ризик вивільнення волокон, ніж залишення на місці. Основною метою цього варіанта є недопущення подальшого механічного впливу на трубу, її стирання або випадкового пошкодження.

Основні принципи управління трубою на місці:

- не допускати подальшого механічного навантаження безпосередньо на азбестоцементну трубу;
- не виконувати свердління, різання, ламання, шліфування, ударне руйнування або інші дії, що можуть порушити цементну матрицю;
- забезпечити очищення прилеглої ділянки без сухого підмітання, продування або використання звичайного пилососа (використовувати пилосос з HEPA-фільтром);
- передбачити захисне конструктивне рішення, яке унеможливить пряме ходіння по трубі або її випадкове пошкодження;
- задокументувати точне місце розташування труби у схемах та документації об'єкта;
- промаркувати ділянку або забезпечити інший спосіб інформування експлуатаційного персоналу про наявність АВМ під захисною конструкцією (відповідно до п. 9.3).

Технічне рішення щодо захисту труби може полягати у наступному:

- герметизація / капсулювання доступної поверхні труби спеціальним зв'язувальним або герметизувальним покриттям, якщо це доцільно і сумісно з матеріалом;
- улаштування захисного перекриття або кожуха над трубою;
- локальне вирівнювання або перекриття ділянки підлоги таким чином, щоб навантаження передавалося на прилеглі конструкції, а не на трубу;
- улаштування механічно стійкої захисної конструкції, придатної для умов експлуатації підвалу або укриття.

Захисне рішення має бути виконане без свердління, різання, ударного впливу або кріплення безпосередньо до азбестоцементної труби. Будь-які кріплення мають виконуватися лише до неазбестовмісних суміжних конструкцій після перевірки місць кріплення.

Між трубою і новою облицювальною конструкцією слід передбачити технологічний зазор, достатній для недопущення тертя, вібраційного контакту та передачі механічного навантаження на АВМ.

10.2 Демонтаж

Якщо труба потребує демонтажу відповідно до обсягу запланованих робіт, заміни інженерних мереж тощо, або якщо створення захисного перекриття технічно неможливе чи не забезпечує належного рівня безпеки, демонтаж повинен проводитися безпечним способом, по всій довжині труби, з контролем викидів азбестових волокон в повітря.

Основні принципи демонтажу:

- демонтаж виконується лише після погодження відповідальними сторонами;
- до початку робіт визначаються межі робочої зони;
- доступ до зони обмежується;
- роботи виконують лише проінструктовані та компетентні працівники із застосуванням відповідних ЗІЗ;
- труба має демонтуватися з мінімальним руйнуванням і без застосування високошвидкісного різання, шліфування або ударного інструменту по АВМ;
- перед і під час робіт має застосовуватися зволоження, якщо це технічно можливо і безпечно;
- уламки, пил, забруднені витратні матеріали та одноразові ЗІЗ пакуються як азбестовмісні відходи;
- робоча зона очищується вологим способом або іншим методом, що не спричиняє повторного підняття пилу;
- відновлення доступу до зони можливе лише після завершення демонтажу, очищення та візуального огляду.

Покрокова процедура для варіанта демонтажу:

1. Провести додаткове обстеження труби та прилеглої ділянки підлоги. Визначити фактичні межі труби, спосіб її влаштування, глибину закладення, зв'язок із підлогою, можливість демонтажу без руйнування та ризик пошкодження прилеглих конструкцій.
2. Організувати робочу зону навколо місця демонтажу. Межі зони мають враховувати можливість утворення пилу, розташування проходів, вентиляційних отворів, дверей, сходів, інженерних мереж та маршрутів руху людей у підвалі.
3. Фізично відокремити робочу зону від інших частин підвалу. За потреби застосувати тимчасові огороження, поліетиленову плівку, герметизацію прорізів, вентиляційних отворів, щілин та інших шляхів можливого поширення пилу.
4. До початку демонтажу провести інструктаж працівників. Працівники мають розуміти статус труби як АВМ, заборонені методи роботи, порядок використання ЗІЗ, процедуру виходу із зони, порядок пакування відходів і дії у разі непередбаченого руйнування труби або поширення пилу.

5. Забезпечити працівників ЗІЗ для робіт з АВМ: одноразовими захисними комбінезонами, респіраторами класу FFP3 / P3 або еквівалентними, рукавичками, захисними окулярами за потреби, захисним взуттям або покриттям для взуття, а також стандартними будівельними ЗІЗ.
6. Перед початком демонтажу обережно зволожити трубу та прилеглу ділянку. Зволоження має зменшувати утворення пилу, але не повинно спричиняти рознесення забруднення або створювати ризики для електробезпеки.
7. Звільнення труби з підлоги виконувати максимально обережно, з мінімальним механічним впливом на саму трубу. Не допускається різання, шліфування, свердління або ударне руйнування азбестоцементної труби, якщо це не передбачено спеціальним методом робіт і не забезпечено відповідними заходами контролю.
8. Демонтовані фрагменти труби, пил, уламки, забруднену плівку, серветки, одноразові ЗІЗ та інші матеріали, що контактували з АВМ, негайно пакувати у щільну тару або пакети, стійкі до пошкодження, з відповідним маркуванням. Не допускається переміщення неупакованих уламків або пилу через чисті зони підвалу.
9. Після завершення демонтажу очистити робочу зону вологим способом або із застосуванням пилососу з HEPA-фільтром. Сухе підмітання, продування стисненим повітрям і використання звичайного пилососа заборонені.
10. Провести візуальний огляд робочої зони після очищення. За потреби огляд має бути виконаний або підтверджений компетентним фахівцем з АВМ / спеціалістом з контролю небезпечних матеріалів.
11. Передати азбестовмісні відходи лише суб'єктам, які мають ліцензію на збирання, вивезення, захоронення азбестовмісних відходів. Передача має бути підтверджена документально із зазначенням походження, кількості, перевізника, місця кінцевого приймання та відповідальних осіб.
12. Відновити доступ до ділянки та подальше використання підвалу лише після завершення демонтажу, очищення, винесення упакованих відходів та підтвердження готовності приміщення до подальшого використання.

11 Вимоги до організації робіт у зоні АВМ

1. До початку будь-яких робіт поруч з АВМ Підрядник має підготувати короткий метод виконання робіт, який включає схему зони робіт, місця кріплень, межі забороненої зони, перелік інструментів, порядок інструктажу, відповідальних осіб і процедуру реагування у разі випадкового пошкодження.
2. Не допускається використання високошвидкісного різального, шліфувального або ударного інструменту на АВМ або безпосередньо по ньому;
3. Будь-яке свердління поруч з АВМ має виконуватися лише після перевірки місця кріплення та підтвердження, що воно не зачіпає АВМ;
4. У зоні робіт має бути забезпечений порядок, достатнє освітлення, обмеження доступу сторонніх осіб та наявність відповідальної особи Підрядника;

5. Працівники мають бути проінструктовані про те, що сміттєпровід і труба є АВМ і не підлягають пошкодженню;
6. Засоби індивідуального захисту визначаються за результатами оцінки ризиків Підрядника; мають застосовуватися відповідні респіратори класу РЗ/FFP3, захисний одяг і рукавички;
7. Робоче місце після завершення робіт прибирається вологим методом; сухе підмітання пилу не допускається в зоні, де можливий контакт з АВМ.

12 ПОРЯДОК ДІЙ У РАЗІ ВИПАДКОВОГО ВИЯВЛЕННЯ АБО ПОШКОДЖЕННЯ АВМ

Якщо під час робіт буде виявлено додатковий підозрілий матеріал, роботи у відповідній зоні мають бути негайно зупинені. Матеріал не можна демонтувати, переміщувати, очищати, різати або закривати без оцінки компетентною особою.

1. Негайно припинити роботи у відповідній зоні та залишити матеріал у тому стані, в якому його виявлено.
2. Обмежити доступ до ділянки; за потреби встановити попереджувальні знаки або тимчасове огородження.
3. Не виконувати сухе прибирання, підмітання, продування або використання звичайного пиłosоса.
4. Повідомити керівника робіт, представника замовника/УФСІ, відповідальну особу з охорони праці та з екологічних та соціальних питань та спеціаліста з контролю небезпечних матеріалів, якщо він залучений.
5. Зробити фотофіксацію без наближення і без контакту з матеріалом; зафіксувати місце, дату, час, опис події, працівників, які були присутні.
6. До прийняття рішення компетентною особою розглядати матеріал або пошкоджену ділянку як потенційно забруднену азбестовими волокнами.
7. Відновлювати роботи лише після письмового рішення відповідальних осіб і, за потреби, після розроблення плану демонтажу азбестовмісних матеріалів або спеціального методу очищення/ремедіації.

13 НАВЧАННЯ, ІНФОРМУВАННЯ ТА КОМУНІКАЦІЯ

До початку робіт у зоні, де розташовані АВМ, Підрядник має провести інструктаж працівників і субпідрядників. Інструктаж має бути документально підтверджений підписами. Під час інструктажу висвітлюються такі питання:

- місце розташування АВМ;
- заборонені дії: свердління, різання, ламання, шліфування, демонтаж, ударний вплив, несанкціоноване відкриття конструкції;
- вимоги до кріплення нової облицювальної конструкції лише до елементів, що не є азбестовмісними;
- порядок дій у разі виявлення підозрілих матеріалів або випадкового пошкодження;

- контактні особи для повідомлення;
- вимоги до прибирання, контролю пилу та ЗІЗ відповідно до оцінки ризиків Підрядника.

Адміністрація об'єкта має бути поінформована про те, що після завершення робіт сміттєпровід залишатиметься у будівлі за облицювальною конструкцією, а його місце має бути збережене в документації та враховуватися під час будь-яких майбутніх робіт.

14 УМОВИ, ЗА ЯКИХ ПОТРІБЕН ОКРЕМИЙ ПЛАН РОБІТ З ДЕМОНТАЖУ АВМ

Окремий план виконання робіт з демонтажу АВМ має бути розроблений до початку робіт, якщо виникає хоча б одна з наведених нижче умов:

- зміна проєктного рішення передбачає демонтаж сміттєпроводу повністю або частково;
- роботи потребують різання, свердління, ламання, шліфування або іншого механічного втручання у азбестоцементний матеріал;
- виявлено пошкоджені ділянки сміттєпроводу, уламки або пил, які можуть бути пов'язані з АВМ;
- необхідно виконати очищення, видалення уламків або пакування відходів, що можуть містити азбест;
- під час робіт виявлено нові підозрілі матеріали, які не були описані в цьому Плані;
- відповідальні особи або компетентний спеціаліст визначили, що ризик вивільнення волокон не може бути контрольований лише заходами управління на місці.

План виконання робіт з демонтажу АВМ має включати деталізовану оцінку ризиків, схему зони робіт, заходи ізоляції, склад персоналу, ЗІЗ, порядок демонтажу, пакування і маркування відходів, тимчасове зберігання, транспортування, передачу на ліцензований об'єкт, порядок очищення та фінального приймання. До початку таких робіт план виконання робіт з демонтажу АВМ має бути погоджений відповідно до вимог проєкту.

15 НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ ТА ПРАКТИЧНІ НАСТАНОВИ

1. Державні санітарні норми і правила «Про безпеку і захист працівників від шкідливого впливу азбесту та матеріалів і виробів, що містять азбест», наказ МОЗ України № 1013 від 05.06.2023: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z1345-23>
2. Guidance for the Encapsulation of Asbestos Containing Materials: <https://www.arca.org.uk/media/cidckhan/arca-gn010-v0715-encapsulation-of-asbestos-containing-materials.pdf>
3. HSE HSG264 Asbestos: The survey guide: <https://www.hse.gov.uk/pubns/books/hsg264.htm>
4. HSE – The duty to manage asbestos in buildings: <https://www.hse.gov.uk/asbestos/duty/>
5. HSE HSG227 A comprehensive guide to managing asbestos in premises: <https://www.hse.gov.uk/pubns/books/hsg227.htm>

6. HSE HSG247 Asbestos: The licensed contractors' guide:
<https://www.hse.gov.uk/pubns/books/hsg247.htm>
7. HSE Asbestos Essentials: task sheets and equipment/method sheets:
<https://www.hse.gov.uk/asbestos/essentials/>
8. HSE L143 Managing and working with asbestos: Control of Asbestos Regulations 2012.
ACOP and guidance: <https://www.hse.gov.uk/pubns/books/l143.htm>
9. A Review of Asbestos Stabilisation and Containment Practices:
https://www.asbestossafety.gov.au/sites/default/files/migration/2018/ASEA_Reports_Review_of_asbestos_stabilisation_and_containment_practices_Dec_17.pdf